

Rozkład materiału i plan dydaktyczny *Planeta Nowa* dla klasy 7

Num	Temat lekcji	Treści nauczania Szarym kolorem oznaczono dodatkowe treści nauczania.	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych Szarym kolorem oznaczono dodatkowe cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych.	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów Szarym kolorem oznaczono dodatkowe środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów.
I. Podstawy geografii. Rozdział dodatkowy¹					
1.	Czym zajmuje się geografia?	<ul style="list-style-type: none"> termin <i>geografia</i> podział nauk geograficznych geografia fizyczna a geografia społeczno-ekonomiczna źródła informacji geograficznej poglądy na kształt Ziemi wymiary Ziemi cechy kształtu Ziemi różnica między elipsoidą a geoidą 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>geografia</i> przedstawia podział nauk geograficznych przedstawia różnice między geografią fizyczną a geografią społeczno-ekonomiczną wymienia źródła informacji geograficznej podaje wymiary Ziemi oraz główne cechy jej kształtu wyjaśnia różnicę między elipsoidą a geoidą 	Rozdział dodatkowy*	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat interdyscyplinarnego charakteru nauk geograficznych) wyszukiwanie informacji geograficznych w różnych źródłach (np. w internecie, atlasach geograficznych, encyklopediach, rocznikach statystycznych, czasopismach) oraz ocena przydatności i wiarygodności tych źródeł przygotowanie prezentacji <i>Poglądy na kształt Ziemi</i>
2.	Współrzędne geograficzne	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>siatka geograficzna, południk, równoleżnik, zwrotnik, długość geograficzna, szerokość geograficzna</i> cechy siatki geograficznej i jej elementy układ współrzędnych geograficznych – długość geograficzna oraz szerokość geograficzna ćwiczenia w określaniu współrzędnych geograficznych ćwiczenia w określaniu współrzędnych geograficznych punktów zaznaczonych na mapie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>siatka geograficzna, południk, równoleżnik, zwrotnik, długość geograficzna, szerokość geograficzna</i> odczytuje wartości szerokości geograficznej zwrotników, kół podbiegunowych oraz biegunów wymienia cechy południków i równoleżników odczytuje długość i szerokość geograficzną na globusie i na mapie podaje cechy siatki geograficznej określa położenie geograficzne punktów i obszarów na mapie wskazuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych oblicza odległość (rozciągłość) między dwoma punktami na mapie 	Rozdział dodatkowy	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat cech południków i równoleżników) ćwiczenia w określaniu długości i szerokości geograficznej z wykorzystaniem globusa szkolnego i mapy analizowanie infografiki w podręczniku lub plakatu dotyczącego długości i szerokości geograficznej ćwiczenia w określaniu współrzędnych geograficznych z wykorzystaniem map ogólnogeograficznych i globusa obliczanie odległości (rozciągłości) między dwoma punktami na mapie na podstawie zależności $1^\circ = 111,2 \text{ km}$

¹ Rozdział dodatkowy *Podstawy geografii* w okresie przejściowym ułatwi uczniom po kursie przyrody zrozumienie treści dotyczących współrzędnych geograficznych oraz przećwiczenie najważniejszych umiejętności wykorzystywanych podczas pracy z mapą.

3.	Obraz Ziemi na mapie	<ul style="list-style-type: none"> • elementy mapy • termin <i>sygnatura</i> • siatka kartograficzna • różnice między siatką geograficzną a siatką kartograficzną • skala mapy i jej rodzaje • ćwiczenia w przekształceniu skal • ćwiczenia w obliczaniu odległości na mapie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mapa, skala, siatka kartograficzna, legenda</i> • wymienia elementy mapy • wyjaśnia różnice między siatką kartograficzną a siatką geograficzną • wymienia rodzaje skal • szereguje skale w kolejności od największej do najmniejszej • przedstawia skalę w postaci mianowanej i podziałki liniowej • postępuje się skalą mapy do obliczania odległości na mapie i w terenie • oblicza skalę mapy na podstawie odległości między obiektami przedstawionymi na mapie i w terenie 	Rozdział dodatkowy	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • zestaw map ściennych • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • zestaw map ściennych, mapy topograficzne, mapy turystyczne • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat elementów mapy) • omówienie cech siatki geograficznej i siatki kartograficznej • omówienie rodzajów skal • ćwiczenia w przeliczaniu skali • ćwiczenia w obliczaniu odległości na mapie i w terenie • analizowanie treści map wykonanych w różnych skalach • prezentowanie praktycznego wykorzystania map w różnych skalach
4.	Przedstawianie zjawisk na mapach	<ul style="list-style-type: none"> • metody przedstawiania zjawisk na mapach (kartogram, kartodiagram, metoda izolinii, metoda sygnaturowa) • sposoby przedstawiania rzeźby terenu • terminy: <i>wysokość względna, wysokość bezwzględna, poziomica</i> • odczytywanie wysokości bezwzględnej i obliczanie wysokości względnej • podział map i ich zastosowanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wysokość względna, wysokość bezwzględna, poziomica, mapa hipsometryczna</i> • wymienia i charakteryzuje metody przedstawiania zjawisk na mapach • odczytuje z map informacje przedstawione za pomocą różnych metod kartograficznych • omawia sposoby przedstawiania rzeźby terenu na mapie • odczytuje z mapy wysokość bezwzględną • oblicza wysokość względną • przedstawia podział map ze względu na treść, skalę i przeznaczenie • omawia zastosowanie map 	Rozdział dodatkowy	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analiza infografiki i map hipsometrycznych zamieszczonych w podręczniku w celu omówienia form terenu i ich prezentacji na mapach • ćwiczenia w odczytywaniu wysokości bezwzględnej i obliczaniu wysokości względnej • omówienie podziału map i ich zastosowania
5.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	dodatkowyRozdział	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka
6.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Podstawy geografii</i>				
	<ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 				
II. Środowisko przyrodnicze Polski					

7.	Położenie i granice Polski	<ul style="list-style-type: none"> • cechy położenia Europy (granica między Europą a Azją) • cechy położenia fizycznogeograficznego i politycznego Polski w Europie • szerokość i długość geograficzna skrajnych punktów Polski • konsekwencje rozciągłości równoleżnikowej i południkowej Polski i Europy • długość i przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie granicę między Europą a Azją • określa położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski • odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy • na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje skrajne punkty Polski i Europy • oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Polski • opisuje konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski i Europy • podaje całkowitą i administracyjną powierzchnię Polski • wskazuje na mapie przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych) 	IX.1 IX.2 IX.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • praca z mapami ogólnogeograficznymi świata, Europy i Polski • analizowanie zamieszczonej w podręczniku mapy przedstawiającej położenie matematyczne Polski • obliczanie rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej • analizowanie konsekwencji rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski i Europy • analizowanie konsekwencji położenia matematycznego, fizycznogeograficznego i geopolitycznego Polski • analizowanie danych statystycznych dotyczących długości granic Polski oraz jej powierzchni
8.	Przeszłość geologiczna Polski	<ul style="list-style-type: none"> • płytowa budowa litosfery • termin <i>geologia</i> • dzieje geologiczne Ziemi (podział na ery i okresy) • wydarzenia geologiczne na obszarze Polski • obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy • ruchy górotwórcze na obszarze Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje płytową budowę litosfery • omawia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej obszaru Polski • określa struktury geologiczne Polski na tle Europy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów fałdowań • przedstawia wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analiza tabeli stratygraficznej – podział na ery i okresy • metody aktywizujące (np. JIGSAW – <i>Wydarzenia geologiczne na obszarze Polski</i>) • analizowanie schematu <i>Płytowa budowa litosfery</i> oraz mapy <i>Płyty litosfery</i> • praca z mapą <i>Jednostki tektoniczne Polski i Europy</i>
9.	Góry w Europie i w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • typy genetyczne gór oraz ich przykłady • ruchy górotwórcze w Europie i w Polsce • typy gór w Europie i w Polsce • cechy gór zrębowych i gór fałdowych w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia typy genetyczne gór i podaje ich cechy • wyjaśnia, na czym polegają ruchy górotwórcze • podaje przykłady różnych typów gór i wskazuje je na mapie • przedstawia wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie zamieszczonych w podręczniku grafik dotyczących typów gór • ćwiczenia w określaniu typów gór występujących w Polsce i w Europie

10.	Zlodowacenia na obszarze Polski	<ul style="list-style-type: none"> • powstawanie lodowców • współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi • znaczenie terminów: <i>krajobraz polodowcowy, rzeźba glacjalna</i> • zasięgi zlodowaceń na terenie Europy w plejstocenie • nizinne formy polodowcowe • górskie formy polodowcowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>krajobraz polodowcowy, rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i> • charakteryzuje proces powstawania lodowców • omawia zlodowacenia, które wystąpiły na obszarze Polski • przedstawia wpływ zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski • charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski • wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • praca z mapą ogólnogeograficzną przedstawiającą współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi • analizowanie schematu <i>Granica wiecznego śniegu</i> • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Formy polodowcowe w krajobrazie glacjalnym</i>) lub analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki <i>Charakterystyczne formy rzeźby polodowcowej</i> • analizowanie mapy ogólnogeograficznej Polski – rzeźba polodowcowa • analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki <i>Górskie formy polodowcowe</i>
11.	Ukształtowanie powierzchni	<ul style="list-style-type: none"> • ukształtowanie powierzchni Europy • cechy rzeźby terenu Polski • czynniki kształtujące pasy rzeźby terenu • charakterystyka pasów rzeźby terenu Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje cechy ukształtowania powierzchni kraju na podstawie mapy ogólnogeograficznej • przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę terenu Polski • charakteryzuje pasy rzeźby terenu Polski • przedstawia wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie cech ukształtowania pionowego powierzchni Polski na podstawie krzywej hipsograficznej i mapy ogólnogeograficznej Polski • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat czynników kształtujących pasy rzeźby terenu) • analizowanie pasowości rzeźby Polski na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku i mapy ogólnogeograficznej Polski
12.	Skały i surowce mineralne	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie skał w Polsce • podział surowców mineralnych • rozmieszczenie i znaczenie surowców mineralnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia występowanie głównych skał w Polsce • wymienia główne rodzaje surowców mineralnych Polski i podaje ich przykłady • wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych rodzajów surowców mineralnych Polski • omawia znaczenie gospodarcze wybranych surowców mineralnych 	IX.15	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • rozpoznawanie głównych skał występujących na terenie Polski na podstawie fotografii lub okazów skał • omówienie rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej
13.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka
14.	<p>Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze Polski (cz. 1)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 				

15.	Czynniki kształtujące klimat Polski	<ul style="list-style-type: none"> • strefy klimatyczne świata • terminy: <i>klimat, pogoda, ciśnienie atmosferyczne</i> • czynniki klimatotwórcze • czynniki kształtujące klimat w Polsce • masy powietrza kształtujące pogodę w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie różnicę między klimatem a pogodą • wymienia czynniki klimatotwórcze • charakteryzuje główne czynniki kształtujące klimat Polski na tle Europy • omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce 	IX.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie czynników kształtujących klimat w Polsce na podstawie mapy ogólnogeograficznej i map tematycznych • analizowanie mapy tematycznej <i>Strefy klimatyczne na Ziemi</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Czynniki kształtujące klimat w Polsce</i>)
16.	Cechy klimatu Polski	<ul style="list-style-type: none"> • elementy klimatu Polski • przejściowość klimatu Polski • okres wegetacyjny i jego zróżnicowanie na obszarze Polski • wpływ zmienności pogody na rolnictwo, transport i turystykę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje elementy klimatu Polski (m.in. temperaturę powietrza, opady i wiatry) oraz długość okresu wegetacyjnego • wyjaśnia, czym jest okres wegetacyjny i omawia jego zróżnicowanie na obszarze Polski • analizuje zróżnicowanie klimatyczne Polski na podstawie klimatogramów sporządzonych dla wybranych stacji meteorologicznych • wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę 	IX.6 IX.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie map tematycznych dotyczących elementów klimatu • obliczanie średniej rocznej wartości temperatury powietrza i średniej rocznej amplitudy temperatury powietrza • analizowanie zamieszczonych w podręczniku klimatogramów sporządzonych dla wybranych stacji meteorologicznych w Polsce • analizowanie klimatu Polski na podstawie danych statystycznych oraz map klimatycznych zamieszczonych w atlasie geograficznym i w podręczniku • analizowanie wpływu zmienności pogody na rolnictwo, transport i turystykę na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku • projekcja filmu edukacyjnego <i>Wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę</i>
17.	Rzeki w Europie i w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>przepływ</i> • terminy: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko, ujście deltowe, ujście lejkowate</i> • wody Europy – główne rzeki • przepływy wybranych europejskich i polskich rzek • cechy sieci hydrograficznej Polski • typy ujść rzecznych • walory przyrodnicze Wisły i Odry 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przepływ</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko, ujście deltowe, ujście lejkowate</i> • wskazuje na mapie główne rzeki Europy • charakteryzuje przepływy wybranych rzek Europy i Polski • wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry • charakteryzuje systemy rzeczne Wisły i Odry i porównuje je z wybranymi systemami rzeczными w Europie • opisuje cechy i walory przyrodnicze Wisły i Odry na podstawie mapy • opisuje przyrodnicze i gospodarcze znaczenie rzek w Polsce 	IX.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie rozmieszczenia głównych rzek Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski i mapą tematyczną <i>Sieć rzeczna</i> • analizowanie danych statystycznych dotyczących wybranych rzek Europy i Polski • analizowanie typów ujść rzecznych w Europie na podstawie fotografii i mapy ogólnogeograficznej Europy • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Walory przyrodnicze Wisły i Odry</i> lub <i>Przyrodnicze i gospodarcze znaczenie rzek w Polsce</i>) • projekcja filmu edukacyjnego <i>Walory przyrodnicze Wisły</i>

18.	Morze Bałtyckie	<ul style="list-style-type: none"> • położenie Bałtyku • linia brzegowa Bałtyku • temperatura wód Bałtyku • przyczyny zróżnicowania zasolenia wód Morza Bałtyckiego • rzeźbotwórcza działalność morza – typy wybrzeży Bałtyku • degradacja wód Bałtyku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie Morza Bałtyckiego • wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny • omawia linię brzegową Bałtyku • wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Morza Bałtyckiego • przedstawia cechy fizyczne wód Morza Bałtyckiego • charakteryzuje główne typy wybrzeży Morza Bałtyckiego • podaje źródła zanieczyszczeń wód Morza Bałtyckiego 	IX.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • praca z mapą ogólnogeograficzną Europy – położenie Bałtyku i jego linia brzegowa • metody aktywizujące (np. rybi szkielet na temat właściwości fizycznych wód Bałtyku) • analizowanie mapy tematycznej i fotografii przedstawiających typy wybrzeży zamieszczonych w podręczniku • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Stan czystości wód Morza Bałtyckiego</i>)
19.	Gleby w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, procesy glebotwórcze, profil glebowy</i> • zróżnicowanie glebowe Polski • regiony występowania gleb na obszarze Polski • profile glebowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, procesy glebotwórcze, profil glebowy</i> • wymienia typy genetyczne gleb występujących w Polsce • wyróżnia najważniejsze cechy gleby brunatnej, biellicowej, czarnoziem, mady i rędziny na podstawie profili glebowych • wskazuje rozmieszczenie gleb na mapie Polski 	IX.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • praca z mapą ogólnogeograficzną i mapą gleb Polski • analizowanie wybranych profili glebowych
20.	Lasy w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>lesistość</i> • typy zbiorowisk leśnych w Polsce • funkcje lasów • zróżnicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i> • rozróżnia główne rodzaje lasów w Polsce (na podstawie filmu, ilustracji lub w terenie) • omawia przyrodnicze i gospodarcze funkcje lasów • wyjaśnia zróżnicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości Polski 	IX.12	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Typy zbiorowisk leśnych w Polsce</i>) • analizowanie diagramu kołowego dotyczącego składu gatunkowego lasów w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Funkcje lasów</i>) • analizowanie kartogramu dotyczącego lesistości w Polsce

21.	Ochrona środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> • formy ochrony przyrody w Polsce • parki narodowe w Polsce • przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody • przykłady chronionych gatunków roślin i zwierząt w Polsce • najważniejsze przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska podejmowane w naszym kraju 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia formy ochrony przyrody w Polsce • wskazuje na mapie parki narodowe • charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce • podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody występujących na obszarze regionu, w którym mieszka • wymienia przykłady chronionych gatunków roślin i zwierząt w Polsce • ocenia najważniejsze działania w zakresie ochrony środowiska • przyjmuje postawę współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego Polski 	IX.13 IX.14 IX.16	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat form ochrony przyrody) • praca z mapą ogólnogeograficzną i tematyczną Polski – parki narodowe w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Przykłady form ochrony przyrody w najbliższej okolicy</i>) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Parki narodowe w Polsce</i>)
22.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka
23.	<p>Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze Polski (cz. 2)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 				
III. Ludność i urbanizacja w Polsce					
24.	Mapa polityczna Europy i podział administracyjny Polski	<ul style="list-style-type: none"> • najważniejsze zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. • podział polityczny Europy • zróżnicowanie powierzchniowe państw Europy • podział administracyjny Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. • określa położenie polityczne Polski • wskazuje na mapie największe i najmniejsze państwa Europy • omawia podział administracyjny Polski • podaje nazwy województw i ich stolic oraz wskazuje je na mapie 	IX. 1 IX.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie mapy politycznej Europy • analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości państw Europy • praca z mapą administracyjną Polski • analizowanie struktury podziału administracyjnego Polski na podstawie schematu

25.	Zmiany liczby ludności Polski i Europy	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>demografia, przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> zmiany liczby ludności Polski i Europy po 1945 r. przyrost naturalny w Polsce na tle Europy przestrzenne zróżnicowanie przyrostu naturalnego w Polsce i w Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>demografia, przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> charakteryzuje zmiany liczby ludności Polski i Europy po 1945 r. na podstawie danych statystycznych i map charakteryzuje przyrost naturalny ludności Polski na tle Europy odczytuje z tabel i diagramów dane dotyczące liczby urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego, a następnie analizuje je i formułuje wnioski na ich podstawie oblicza współczynnik przyrostu naturalnego analizuje na podstawie map przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce oraz w Europie porównuje zmiany w przyroście naturalnym ludności w Polsce i wybranych krajach Europy 	X.2 X.4	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie danych statystycznych dotyczących liczby ludności Polski analizowanie wykresów przedstawiających zmiany liczby ludności Polski i Europy po II wojnie światowej ćwiczenia w obliczaniu współczynnika przyrostu naturalnego (samouczek) analizowanie przestrzennego zróżnicowania współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce i w Europie na podstawie map
26.	Struktura płci i wieku	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> struktura ludności Polski wg płci piramida płci i wieku ludności Polski starzenie się polskiego społeczeństwa ekonomiczne skutki starzenia się polskiego społeczeństwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> odczytuje z tabel i diagramów (w tym z piramidy płci i wieku) dane dotyczące struktury płci i wieku, a następnie analizuje je i formułuje wnioski na ich podstawie charakteryzuje struktury płci i wieku ludności Polski na podstawie piramidy płci i wieku porównuje strukturę wieku i płci ludności Polski z analogicznymi strukturami ludności w wybranych państwach europejskich porównuje średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw wymienia konsekwencje starzenia się polskiego społeczeństwa 	X.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie struktury ludności Polski wg wieku i płci na podstawie danych statystycznych oraz piramidy wieku i płci metody aktywizujące (np. drzewo decyzyjne <i>Konsekwencje starzenia się polskiego społeczeństwa</i>)
27.	Rozmieszczenie ludności	<ul style="list-style-type: none"> termin <i>wskaźnik gęstości zaludnienia</i> czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce zróżnicowanie przestrzenne gęstości zaludnienia w Polsce cechy rozmieszczenia ludności w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia termin <i>gęstość zaludnienia</i> wymienia czynniki wpływające na nierównomierne rozmieszczenie ludności w Polsce wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Polski na podstawie map tematycznych 	X.1	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie mapy tematycznej (<i>Gęstość zaludnienia</i>) dotyczącej zróżnicowania rozmieszczenia ludności Polski analizowanie cech rozmieszczenia ludności Polski metody aktywizujące (np. dyskusja na temat przyrodniczych i pozapryrodniczych czynników rozmieszczenia ludności w naszym kraju)

28.	Migracje wewnętrzne w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>migracje, imigracja, emigracja, saldo migracji, współczynnik salda migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> przyczyny migracji wewnętrznych Polaków wielkość migracji wewnętrznych w polskich miastach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>migracje, imigracja, emigracja, saldo migracji, współczynnik salda migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> wyjaśnia różnicę między imigracją a emigracją określa przyczyny i skutki migracji wewnętrznych odczytuje z wykresów saldo migracji w polskich miastach na przestrzeni lat 	X.4	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat przyczyn i skutków migracji wewnętrznych) analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości migracji w miastach na przestrzeni lat ćwiczenia w obliczaniu współczynnika przyrostu rzeczywistego (samouczek)
29.	Migracje zagraniczne Polaków	<ul style="list-style-type: none"> przyczyny migracji zagranicznych Polaków współczesne kierunki emigracji z Polski Polacy na świecie imigracja do Polski współczesne kierunki imigracji do Polski przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje z tabel i diagramów dane dotyczące wielkości i kierunków migracji zagranicznych w Polsce analizuje kierunki migracji z Polski i do Polski, a następnie wyciąga wnioski porównuje zmiany w przyroście rzeczywistym ludności Polski i wybranych państw europejskich wymienia główne skupiska Polonii na świecie formułuje hipotezy dotyczące przyczyn i skutków migracji zagranicznych w Polsce podaje główne przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce 	X.5	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka praca z mapami ogólnogeograficznymi Polski, Europy i świata prezentacja filmu dotyczącego problemów migracyjnych w Europie metody aktywizujące (np. metaplan <i>Przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce</i>) analizowanie zamieszczonych w podręczniku wykresów przedstawiających współczesne kierunki migracji zagranicznych Polaków i imigracji do Polski
30.	Struktura narodowościowa, etniczna i wyznaniowa	<ul style="list-style-type: none"> struktura narodowościowa ludności Polski na tle wybranych państw Europy mniejszości narodowe i etniczne w Polsce główne skupiska mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce społeczności etniczne w Polsce struktura wyznaniowa ludności Polski na tle wybranych państw Europy przyczyny zróżnicowania narodowościowego, etnicznego i wyznaniowego ludności Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje cechy struktury narodowościowej ludności Polski na tle wybranych państw Europy wymienia i wskazuje na mapie główne skupiska mniejszości narodowych w Polsce charakteryzuje społeczności etniczne w Polsce porównuje i wyjaśnia zróżnicowanie narodowościowe, etniczne oraz wyznaniowe ludności Polski i wybranych państw europejskich 	X.6	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie struktury narodowościowej i wyznaniowej ludności Polski na podstawie danych statystycznych analizowanie rozmieszczenia głównych skupisk mniejszości narodowych i społeczności etnicznych w Polsce na podstawie mapy tematycznej prezentacja multimedialna dotycząca społeczności etnicznych w Polsce

31.	Struktura zatrudnienia i bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> podział gospodarki na sektory zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce w XX i XXI w. struktura zatrudnienia ludności Polski na tle wybranych państw Europy przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce zróznicowanie przestrzenne bezrobocia w Polsce oraz w Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> omawia podział gospodarki na sektory i wykazuje ich znaczenie w rozwoju społeczno-gospodarczym państwa określa różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich porównuje zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce w XX i XXI w. na podstawie danych statystycznych porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich podaje przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce 	X.7 X.8	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie schematu przedstawiającego podział gospodarki na sektory analizowanie zamieszczonych w podręczniku map i diagramów dotyczących struktury zatrudnienia oraz stopy bezrobocia w Polsce na tle wybranych krajów europejskich metody aktywizujące (np. mapa mentalna lub metaplan <i>Przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce</i>)
32.	Miasta w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> termin <i>miasto</i> przyczyny rozwoju największych miast w Polsce funkcje miast przemiany współczesnych miast 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>miasto</i> identyfikuje przyczyny rozwoju największych polskich miast wskazuje funkcje miast podaje przykłady miast o różnych funkcjach charakteryzuje przemiany współczesnych miast omawia problemy mieszkańców dużych miast 	X.9	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki oraz informacji z różnych źródeł na temat przyczyn rozwoju największych miast w Polsce metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Funkcje miast</i>)
33.	Urbanizacja	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> poziom urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy rozmieszczenie miast w Polsce zróznicowanie wielkościowe polskich miast typy zespołów miejskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> analizuje poziom urbanizacji w Polsce i w Europie na podstawie danych statystycznych analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce wskazuje na mapie największe miasta w Polsce wymienia typy zespołów miejskich i podaje ich przykłady w Polsce podaje różnice między aglomeracją monocentryczną a konurbacją 	X.9	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie map i diagramów dotyczących wskaźnika urbanizacji w Polsce i w Europie analizowanie map i diagramów dotyczących rozmieszczenia i wielkości miast Polski analizowanie danych statystycznych dotyczących najludniejszych miast Polski praca z zamieszczonym w podręczniku materiałem źródłowym dotyczącym typów aglomeracji w Polsce metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Skutki urbanizacji</i>)
34.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka

35.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ludność i urbanizacja w Polsce</i> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela			
IV. Rolnictwo i przemysł Polski				
36.	Warunki rozwoju rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> rolnictwo jako sektor gospodarki i jego rola w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce regiony rolnicze w Polsce wpływ Unii Europejskiej na polskie rolnictwo 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> omawia funkcje rolnictwa jako sektora gospodarki opisuje przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce opisuje pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce wymienia nazwy regionów rolniczych w Polsce o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej i wskazuje je na mapie omawia korzyści, szanse i zagrożenia dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej 	X.10 <ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie czynników rozwoju rolnictwa na podstawie map tematycznych analizowanie diagramu przedstawiającego strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Jak Unia Europejska zmienia polską wieś?</i>) projekcja filmu edukacyjnego <i>Warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce</i>
37.	Produkcja roślinna	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>plony, zbiory, areal</i> struktura użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy główne uprawy w Polsce struktura upraw w Polsce przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw w Polsce gospodarcze znaczenie wybranych upraw produkcja roślinna w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plony, zbiory, areal</i> omawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy wymienia główne uprawy w Polsce omawia rozmieszczenie głównych upraw w Polsce podaje przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu wybranych upraw (pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych) w Polsce wskazuje rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce przedstawia znaczenie upraw dla gospodarki Polski porównuje produkcję roślinną w Polsce z produkcją w innych krajach Europy 	X.11 <ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie danych statystycznych dotyczących struktury użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy analizowanie map tematycznych przedstawiających rozmieszczenie wybranych upraw w Polsce analizowanie danych statystycznych dotyczących struktury upraw w Polsce metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat znaczenia gospodarczego wybranych upraw w Polsce) analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości produkcji roślinnej w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy

38.	Produkcja zwierzęca	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>pogłowie</i> • główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • przestrzenne zróżnicowanie chowu zwierząt gospodarskich w Polsce • produkcja zwierzęca w Polsce na tle produkcji w innych krajach europejskich • znaczenie chowu zwierząt dla gospodarki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pogłowie, chów, hodowla</i> • wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • przedstawia znaczenie gospodarcze hodowli zwierząt • wymienia regiony hodowli zwierząt gospodarskich i wskazuje je na mapie • wymienia przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu chowu bydła i trzody chlewnej w Polsce • porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce z produkcją zwierzęcą w innych krajach Europy 	X.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie wykresu przedstawiającego pogłowie bydła i trzody chlewnej • analizowanie map tematycznych dotyczących rozmieszczenia chowu głównych zwierząt gospodarskich • analizowanie danych statystycznych dotyczących produkcji zwierzęcej w Polsce na tle produkcji w innych krajach europejskich • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat znaczenia hodowli zwierząt w naszym kraju) • prezentacja pokazu slajdów dotyczącego zwierząt hodowlanych
39.	Zmiany w polskim przemyśle	<ul style="list-style-type: none"> • przemysł jako sektor gospodarki i jego rola w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • podział przemysłu na sekcje i działy • przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • restrukturyzacja polskiego przemysłu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i omawia jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • rozróżnia główne działy przemysłu • omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej • wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • omawia przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu 	X.12	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie diagramu dotyczącego podziału polskiego przemysłu na sekcje i działy • analizowanie diagramów dotyczących zmian w strukturze przemysłu Polski • metody aktywizujące (np. metoda stolików zadaniowych – <i>Przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu</i>) • prezentacja pokazu slajdów dotyczącego zmian w polskim przemyśle
40.	Energetyka	<ul style="list-style-type: none"> • podział źródeł energii • struktura produkcji energii elektrycznej wg rodzajów elektrowni w Polsce na tle wybranych krajów Europy • typy elektrowni • rozmieszczenie elektrowni w Polsce • odnawialne źródła energii (OZE) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła energii • charakteryzuje strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce wg rodzajów elektrowni i źródeł na tle wybranych krajów Europy • wymienia rodzaje elektrowni • lokalizuje na mapie największe elektrownie w Polsce • omawia wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w Polsce 	IX.15 XI.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie schematu przedstawiającego podział źródeł energii • analizowanie wykresu dotyczącego struktury produkcji energii elektrycznej wg rodzaju elektrowni w Polsce na tle wybranych krajów Europy • analizowanie zamieszczonej w podręczniku mapy dotyczącej rozmieszczenia elektrowni w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Odnawialne źródła energii</i>)

41.	Gospodarka morską	<ul style="list-style-type: none"> • największe porty morskie w Polsce • struktura i wielkość przeładunków w polskich portach • przemysł stoczniowy w Polsce • sytuacja polskiego rybołówstwa • możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i wskazuje na mapie największe porty morskie w Polsce • charakteryzuje na podstawie diagramów strukturę i wielkość przeładunków w polskich portach morskich • przedstawia sytuację polskiego rybołówstwa oraz przemysłu stoczniowego • ocenia możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce 	X.14	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie mapy ogólnogeograficznej Polski dotyczącej największych portów morskich w Polsce • analizowanie diagramów dotyczących struktury i wielkości przeładunków w polskich portach • praca z zamieszczonym w podręczniku tekstem dotyczącym charakterystyki przemysłu stoczniowego w kraju • metody aktywizujące (np. analiza SWOT <i>Stan rybołówstwa w Polsce</i>) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Hity eksportowe polskiego przemysłu stoczniowego</i>) • projekcja filmu edukacyjnego dotyczącego gospodarki morskiej
42.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka
43.	<p>Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Rolnictwo i przemysł Polski</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 				
V. Usługi w Polsce					
44.	Usługi w Polsce. Transport lądowy	<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje usług • rola usług w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • termin <i>komunikacja</i> • podział komunikacji • rodzaje transportu lądowego w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia zróżnicowanie usług w Polsce i ich rolę w rozwoju gospodarki • wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> • omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce • omawia gęstość dróg kołowych i autostrad w Polsce • charakteryzuje na podstawie mapy sieć kolejową w Polsce • ocenia znaczenie transportu lądowego dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego naszego kraju 	X.13	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja Interaktywne mapy Polski • Multiteka • analizowanie sieci transportowej w Polsce na podstawie map tematycznych • analizowanie zamieszczonych w podręczniku danych statystycznych dotyczących przewozu ładunków i pasażerów różnymi rodzajami transportu • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Problemy polskiego transportu</i>)

45.	Transport wodny i lotniczy w Polsce. łączność	<ul style="list-style-type: none"> rodzaje transportu wodnego w Polsce znaczenie transportu wodnego znaczenie żeglugi śródlądowej porty lotnicze w Polsce znaczenie transportu lotniczego łączność oraz jej znaczenie w rozwoju gospodarczym kraju 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje transportu wodnego ocenia znaczenie transportu wodnego (morskiego i śródlądowego) dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego naszego kraju wymienia nazwy głównych szlaków transportu śródlądowego i wskazuje je na mapie Polski wskazuje na mapie porty lotnicze omawia rolę transportu lotniczego w przewozie pasażerów i ładunków wymienia rodzaje łączności ocenia znaczenie łączności dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego Polski 	X.13	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka praca z mapą ogólnogeograficzną Polski przedstawiającą porty śródlądowe i morskie metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Znaczenie polskiej żeglugi śródlądowej</i> lub <i>Znaczenie transportu lotniczego w Polsce</i>) metody aktywizujące (np. metaplan <i>Problemy polskiego transportu wodnego i transportu lotniczego</i>) analizowanie danych statystycznych dotyczących liczby abonentów telefonów stacjonarnych i komórkowych w Polsce
46.	Turystyka	<ul style="list-style-type: none"> termin <i>turystyka</i> rodzaje turystyki atrakcyjność turystyczna Polski znaczenie turystyki dla gospodarki kraju 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>turystyka</i> dokonuje podziału turystyki charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski omawia na podstawie danych statystycznych wpływ z turystyki w wybranych krajach Europy i w Polsce wyjaśnia znaczenie turystyki dla gospodarki kraju 	X.15	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka prezentacja pokazu slajdów dotyczącego wybranych rodzajów turystyki analizowanie diagramów dotyczących wpływów z turystyki metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Atrakcyjność turystyczna Polski</i>)
47.	Regiony turystyczne w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> regiony turystyczne Polski polskie obiekty na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości wpływ walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego na rozwój turystyki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia obszary Polski o dużym znaczeniu dla turystyki charakteryzuje na podstawie różnych źródeł wybrane regiony turystyczne Polski ocenia atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski wskazuje na mapie obiekty turystyczne stanowiące największą atrakcję danego regionu charakteryzuje i wskazuje na mapie położone na obszarze Polski wybrane obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości dokonuje refleksji nad wartością obiektów dziedzictwa kulturowego Polski 	X.15	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Regiony turystyczne w Polsce</i>) praca z mapą ogólnogeograficzną dotyczącą regionów turystycznych Polski analizowanie mapy tematycznej dotyczącej polskich obiektów umieszczonych na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości, a także mapy regionów turystycznych Polski

48.	Handel	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>eksport, import, saldo bilansu handlu zagranicznego</i> główni partnerzy handlowi Polski główne towary importowe i eksportowe znaczenie handlu zagranicznego w gospodarce kraju przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, saldo bilansu handlu zagranicznego</i> charakteryzuje bilans handlu zagranicznego Polski wymienia kraje będące głównymi partnerami handlowymi Polski omawia strukturę towarową handlu międzynarodowego ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej 	X.16	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka analizowanie danych statystycznych dotyczących bilansu handlu zagranicznego Polski i głównych partnerów handlowych naszego kraju praca z zamieszczonym w podręczniku tekstem na temat polskich towarów eksportowych i roli polskich firm za granicą metody aktywizujące (np. film lub wywiad z przedstawicielem lokalnej firmy kooperującej z partnerami z zagranicy)
-----	--------	--	--	------	---

VI. Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego Polski

49.	Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego przyczyny emisji gazów cieplarnianych powstawanie kwaśnych opadów przyczyny zanieczyszczenia wód skutki zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia źródła zanieczyszczeń charakteryzuje stan środowiska przyrodniczego Polski omawia na podstawie tekstu źródłowego różne rodzaje zanieczyszczeń i ich wpływ na środowisko przyrodnicze omawia na podstawie schematu przyczyny emisji gazów cieplarnianych i powstawania kwaśnych opadów analizuje stan zanieczyszczenia wód śródlądowych na podstawie mapy tematycznej omawia skutki zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego i ich wpływ na zachowanie walorów dziedzictwa przyrodniczego we własnym regionie 	IX.16	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat głównych źródeł zanieczyszczeń środowiska) metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Rodzaje zanieczyszczeń środowiska</i>) analizowanie map tematycznych dotyczących stanu czystości wód metody aktywizujące (np. metaplan <i>Przyczyny i skutki zanieczyszczeń środowiska</i>) metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna lub film na temat wpływu dużych przedsiębiorstw na zachowanie walorów dziedzictwa przyrodniczego regionu)
50.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka

51.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziałów <i>Usługi w Polsce</i> oraz <i>Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego Polski</i> <ul style="list-style-type: none"> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 				
-----	--	--	--	--	--

VII. Relacje między elementami środowiska geograficznego

52.	Ochrona przeciwpowodziowa a występowanie i skutki powodzi	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> przyczyny powodzi obszary zagrożone powodzią w Polsce czynniki sprzyjające powodziom w Polsce największe powódzie w historii Polski i ich skutki na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> opisuje zjawisko powodzi wymienia przyczyny powodzi wskazuje na mapie Polski Dolny Śląsk oraz Małopolskę jako przykłady obszarów zagrożonych powodzią przedstawia największe powódzie w historii Polski i ich skutki ustala czynniki sprzyjające powodziom w Polsce, określa rolę sztucznych zbiorników wodnych w Polsce w systemie ochrony przeciwpowodziowej analizuje i porównuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej oraz określa wpływ zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski 	XI.1	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja Interaktywne mapy Polski Multiteka praca z mapą ogólnogeograficzną Polski analizowanie mapy przedstawiającej obszary zagrożone powodzią metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat przyczyn powodzi w Polsce) analizowanie rozmieszczenia największych sztucznych zbiorników wodnych w Polsce i ich roli przeciwpowodziowej pokaz slajdów na temat powodzi w Polsce i ich skutków
53.	Warunki produkcji energii z różnych źródeł	<ul style="list-style-type: none"> wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego wykorzystanie różnych źródeł energii w województwie pomorskim i łódzkim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych lub tę produkcję ograniczające określa wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w województwach łódzkim i pomorskim 	XI.2	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multiteka metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna dotycząca zalet i wad wybranych typów energetyki odnawialnej) analiza map dotyczących warunków wiatrowych w Polsce oraz nasłonecznienia w Polsce projekcja filmu edukacyjnego <i>Warunki produkcji energii z różnych źródeł w województwie pomorskim</i>
54.	Rozwój dużych miast a zmiany w strefach podmiejskich	<ul style="list-style-type: none"> wpływ rozwoju dużych miast na przekształcenie strefy podmiejskiej przyczyny migracji mieszkańców dużych miast do stref podmiejskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa przyczyny migracji do stref podmiejskich identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami struktury ludności na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w strefach podmiejskich w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu, stylu zabudowy na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa 	XI.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multiteka metody aktywizujące (np. burza mózgów <i>Czy w mojej gminie/w moim powiecie powstaje/rozwija się strefa podmiejska?</i>) analizowanie zamieszczonych w podręczniku map przedstawiających wpływ rozwoju dużych miast na przekształcenie strefy podmiejskiej

55.	Migracje a zaludnienie i struktura wieku na obszarach wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego określa wpływ migracji na strukturę wieku ludności wiejskiej na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego analizuje dane statystyczne dotyczące zmian w zaludnieniu na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego 	XI.4	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multiteka analizowanie zamieszczonych w podręczniku map dotyczących salda migracji, zmian liczby ludności i starzenia się społeczeństwa w województwach zachodniopomorskim i podlaskim metody aktywizujące (np. JIGSAW – <i>Wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich</i>)
56.	Wpływ zmian politycznych i gospodarczych po 1989 roku na strukturę zatrudnienia	<ul style="list-style-type: none"> różnice pomiędzy gospodarką centralnie sterowaną a gospodarką rynkową wpływ przemian politycznych i gospodarczych po 1989 r. na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej wymienia cechy gospodarki w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 r. i po nim wykazuje wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1989 r. na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej 	XI.5	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multiteka analiza wykresu struktury zatrudnienia zamieszczonego w podręczniku analizowanie tabeli przedstawiającej podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej
57.	Wpływ transportu na rozwój przemysłu i usług	<ul style="list-style-type: none"> terminy: <i>centra logistyczne, spedycja</i> wpływ transportu na rozwój działalności gospodarczej na obszarze metropolitalnym Wrocławia wpływ transportu morskiego na rozwój działalności gospodarczej i usługowej w Trójmieście 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> omawia sieć autostrad i dróg ekspresowych na podstawie mapy identyfikuje związki między przebiegiem autostrad i dróg ekspresowych a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych na obszarze metropolitalnym Wrocławia wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w okolicach identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta 	XI.6	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multiteka metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat wpływu przebiegu autostrad na lokalizację przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych na przykładzie obszaru metropolitalnego Wrocławia) metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat wpływu transportu morskiego na lokalizację inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta) projekcja filmu dotyczącego wpływu transportu morskiego na gospodarkę Trójmiasta i okolic
58.	Wpływ walorów przyrodniczych i kulturowych na rozwój turystyki	<ul style="list-style-type: none"> wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki wpływ dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki na tym obszarze określa wpływ dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tym obszarze wymienia najważniejsze walory turystyczne wybrzeża Bałtyku wymienia najważniejsze walory turystyczne Małopolski analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie omawia ruch turystyczny w Polsce na podstawie map tematycznych 	XI.7	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multiteka metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach</i>) analizowanie zamieszczonych w podręczniku wykresów i map dotyczących turystyki projekcja filmu dotyczącego wpływu walorów przyrodniczych pbrzeża Bałtyku na rozwój turystyki

59.	Powtórzenie i sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Relacje między elementami środowiska geograficznego</i>			
	• Test sprawdzający – Książka Nauczyciela			
VIII. Mój region i moja mała ojczyzna				
60.– 63.	Poznaję region, w którym mieszkam	<ul style="list-style-type: none"> • położenie na mapie regionu geograficznego, w którym mieszka uczeń • główne cechy środowiska przyrodniczego regionu, w którym mieszka uczeń • cechy struktury demograficznej regionu, w którym mieszka uczeń • najważniejsze cechy gospodarki regionu, w którym mieszka uczeń • przyrodnicze i kulturowe walory regionu, w którym mieszka uczeń • współpraca międzynarodowa regionu, w którym mieszka uczeń • osiągnięcia Polaków pochodzących z regionu, w którym mieszka uczeń, w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i> • wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski • przedstawia źródła informacji o swoim regionie • charakteryzuje środowisko przyrodnicze własnego regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych • rozpoznaje skały występujące we własnym regionie • prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności i gospodarki własnego regionu na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych • przedstawia przyrodnicze i kulturowe walory własnego regionu • projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie na podstawie różnych źródeł informacji oraz własnych obserwacji terenowych • wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu • dyskutuje na temat form współpracy między własnym regionem a partnerskimi regionami zagranicznymi, w tym euroregionami • przedstawia na przykładach osiągnięcia Polaków związanych z regionem w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego 	<p>XII.1 XII.2 XII.3 XII.4 XII.5 XII.6 XII.7 XII.8</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • warsztat: projekt wycieczki krajoznawczej po własnym regionie • projekt edukacyjny <i>Mój region</i> • prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Mój region</i> • warsztat, prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Przyrodnicze i kulturowe walory turystyczne mojego regionu</i> • zajęcia terenowe: wycieczka krajoznawcza po własnym regionie mająca na celu ukazanie zależności między elementami środowiska geograficznego • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Polak potrafi</i> lub film przedstawiający przykłady osiągnięć Polaków związanych z regionem w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego)
64.– 65.	Moja mała ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • obszar utożsamiany z <i>małą ojczyzną</i> • walory środowiska geograficznego <i>małej ojczyzny</i> • atrakcyjność kulturowa <i>małej ojczyzny</i> • cechy społeczno-gospodarcze <i>małej ojczyzny</i> • działania społeczności lokalnej na rzecz <i>małej ojczyzny</i> 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa obszar utożsamiany z <i>małą ojczyzną</i> jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym • przedstawia źródła informacji o swojej <i>małej ojczyźnie</i> • rozpoznaje w terenie główne obiekty charakterystyczne dla <i>małej ojczyzny</i> i decyduje o jej atrakcyjności • przedstawia w dowolnej formie atrakcyjność <i>małej ojczyzny</i> jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach • projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności • identyfikuje się z <i>małą ojczyzną</i> i czuje się współodpowiedzialny za kształtowanie ładu przestrzennego oraz za jej rozwój 	<p>XIII.1 XIII.2 XIII.3 XIII.4 XIII.5</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Atrakcyjność małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej</i> • zajęcia terenowe – rozpoznawanie w terenie głównych obiektów decydujących o atrakcyjności <i>małej ojczyzny</i> • warsztat – projektowanie na podstawie własnych obserwacji terenowych działań służących zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności